## 230916

## บทกัดย่อ

ในปัจจุบันมีการเพิ่มขึ้นของอุบัติการณ์ของการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยเฉพาะในประเทศกำลัง พัฒนา ซึ่งกำลังกลายเป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุขที่สำคัญ สาเหตุของการเพิ่มจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคไม่ ติดต่อเรื้อรังนี้ เนื่องจากวิถีชีวิตและการบริโภคอาหารของประชากรเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะ การบริโภคผักและผลไม้ที่ลดลง ซึ่งเป็นปัจจัยหรืออิทธิพลที่สำคัญที่ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคเหล่านี้เพิ่มขึ้น ดังนั้นวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อวัดปริมาณใยอาหาร (ชนิดที่ละลายน้ำและชนิดที่ไม่ละลายน้ำ) ใน ผลไม้ 7 ชนิด (21 สายพันธุ์) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ของ AOAC ในขณะเดียวกันหาปริมาณแคโรทีนอยด์ และเฟลโวนอยด์โดยใช้ HPLC โดยที่ผลไม้เหล่านี้ซื้อมาจากตลาดในเขตกรุงเทพฯ 3 แหล่ง ระหว่างเดือน กรกฎาคม 2551 ถึงเดือนพฤษภาคม 2552 ยกเว้นปริมาณของแคโรทีนอยค์จะทำการวิเคราะห์เฉพาะใน ทเรียน 5 สายพันธ์เท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า ในผลไม้ทั้ง 7 ชนิด มีปริมาณใยอาหารตั้งแต่ 0.71 ถึง 3.58 กรัมต่อ 100 กรัมของส่วนที่รับประทานได้ และพบว่าทเรียน ฝรั่ง กล้วย มะละกอ และสับปะรค มีปริมาณใย อาหารมากที่สุด คือพบมีตั้งแต่ 1.84 ถึง 3.58 กรัมต่อ 100 กรัม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทเรียนพันธุ์ชะนีและ หมอนทอง พบว่ามีปริมาณของใยอาหารชนิดที่ละลายน้ำและชนิดที่ไม่ละลายน้ำสูงที่สุด (1.14-1.48 และ 1.92-2.44 กรัมต่อ 100 กรัม) รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนาง มีใยอาหารชนิดที่ละลายน้ำ 1.04 กรัมต่อ 100 ้กรับ ขณะที่ฝรั่ง มะละกอฮอลแลนด์ กล้วยน้ำว้า และสับปะรคภูเก็ต เป็นแหล่งที่ดีของใยอาหารชนิดที่ไม่ ละลายน้ำ (1.66-2.32 กรัมต่อ 100 กรัม) สำหรับปริมาณแคโรทีนอยค์ (ลูทีน ซีแซนทีน เบต้าคริปโตแซนทีน ใลโคป็น แอลฟาแคโรทีน และเบค้าแคโรทีน) พบว่า ทเรียนพันธ์กระคม ชะนี และพวงมณีมีปริมาณแคโรที นอยด์สูงที่สุด โดยเฉพาะทูเรียนพันฐ์พวงมณีมีปริมาณไลโคปีน (17.47 ไมโครกรัมต่อ 100 กรัม) และเบต้า แกโรทีนมากที่สุด (320.87 ไมโกรกรัมต่อ 100 กรัม) ขณะที่ทุเรียนพันธุ์กระดุมมีเบด้าแกโรทีนประมาณ 232.44 ใมโครกรัมต่อ 100 กรัม สำหรับปริมาณสารประกอบเฟลโวนอยค์ทั้งหมด พบว่ามีสูงที่สุดในทูเรียน และส้มโอ (10387.59 และ 10885.24 ใมโครกรัมต่อ 100 กรัม) รองลงมา คือฝรั่ง โดยเฉพาะแป้นสีทอง (6037.85) สัปปะรค (5957.59) กล้วยสุก (4463.84) มะละกอ (2911.56) และท้ายสุดได้แก่ มังคุด (2685.10 ใมโครกรัมต่อ 100 กรัม)

แม้ว่าผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่าทุเรียนไม่เพียงเป็นแหล่งที่ดีของใยอาหารเท่านั้น แต่ทุเรียนยังเป็น แหล่งที่ดีของสารประกอบแคโรทีนอยด์และเฟลโวนอยด์อีกด้วย แต่การรับประทานทุเรียนในปริมาณที่มาก จะทำให้น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นได้ เนื่องจากทุเรียนมีปริมาณของการ์โบไฮเครตและพลังงานสูง ดังนั้น สำหรับ ผู้บริโภก การพิจารณาถึงปริมาณและสัดส่วนของผลไม้ที่กวรบริโภก มีความสำคัญอย่างมากต่อผู้บริโภกที่ จะได้รับประโยชน์จากการรับประทานผลไม้ได้อย่างเต็มที่

## Abstract

Nowadays, the increasing of prevalence of chronic non-communicable diseases in developing countries is becoming a serious major public health problem. The cause of those diseases in people comes from the change in their diet and lifestyle especially decreasing the consumption of fruits and vegetables which are considered a high risk factor for those diseases. The aim of the present study was to determine dietary fiber (soluble and insoluble dietary fiber) content as following AOAC method as well as to determine the amount of carotenoids and flavonoids content by HPLC method in seven types of fresh fruits (21 varieties) purchased from 3 local markets in Bangkok during July 2008 to May 2009, with the exception that the carotenoids content was analyzed only in 5 varieties of ripe durians. Analysis data showed that the dietary fiber contents of seven varieties of fresh fruits were ranged from 0.71 to 3.58 g/100g edible portion. The highest total dietary fiber was found in durian, guava, ripe banana, ripe papaya and pineapple with ranging 1.84 to 3.58 g/100 g edible portion. Especially, durian; Chanee and Mhon thong varieties showed the greatest amount of soluble fiber and insoluble fiber with approximately 1.14-1.48 and 1.92-2.44 g/100 g edible portion following by banana: leb mu nang with 1.04 g/100 g for soluble fiber while guava, papaya; Holland variety, banana; Nam-wa and pineapple; Phuket showed a good source of insoluble fiber (1.66 - 2.32 g/100 g). For carotenoids contents (lutein, zeaxanthin, beta-cryptoxanthin, lycopene, alpha-carotene and beta-carotene); Durian Kradom, Chanee and Puang manee showed the highest content of carotenoids, especially durian Puang manee showed the greatest sources of lycopene (17.47 Ug/100g) and beta-carotene (320.87 Ug/100g) while durian Kradom found about 232.44 µg/100g. Among the concentration of total flavonoids in the fruits, it was found that ripe durian and pomelo varieties showed the highest values (10387.59 and 10885.24 µg/100g, respectively) and followed by guava ; specially Pan see thong variety (6037.85), pineapple (5957.59), ripe banana (4463.84), papaya (2911.56) and lastly mangosteen (2685.10 µg/100g).

Even though, analysis data indicated that ripe durian is not only a good source of dietary fiber but also the greatest source of carotenoids and total flavonoids content. However a large consumption of durian may cause weight gain due to high carbohydrate and calorie contents. Therefore, for consumer, considering the amount of fruit intake or portion size is very important to get the highest benefit from eating fresh fruits.